

Flere børn og unge med psykiske udfordringer skal have tidlig hjælp

Børn og unge med psykiske udfordringer skal modtage tidlig og effektiv hjælp i deres nærmiljø. En bedre tidlig indsats kan forebygge, at børn og unge udvikler sværere psykiske lidelser. Tusinder af danske børn vokser op i risiko for at udvikle tidlig psykisk mistrivsel, som kan veksles til livslange problemer, hvis ikke man tidligt iværksætter den rette støtte og behandling.

>50% af den samlede sygdomsbyrde blandt børn og unge skyldes mentale helbredsproblemer

↑30% flere patienter i børne- og ungepsykiatrien i 2016 iff. 2011

TAL OG FAKTA

Alene mentale helbredsproblemer koster det danske samfund over **36 mia. kr.**, når der justeres for kost, rygning, alkohol og motion.

Børn og unges psykiske mistrivsel nedsætter ikke blot livskvaliteten her og nu, da utilstrækkeligt behandlede psykiske lidelser ofte følger med ind i voksenlivet.

Ifølge Verdenssundhedsorganisationen WHO opstår halvdelen af alle psykiske lidelser omkring 14-årsalderen.

I børne- og ungepsykiatrien er der et stigende antal indlagte og ambulante patienter og knap hver 4. indlæggelse er en genindlæggelse.

PPR - PÆDAGOGISK PSYKOLOGISK RÅDGIVNING

PPR har fokus på børn og unges trivsel, læring og udvikling. PPR har **potentiale** til at yde en effektiv helhedsorienteret indsats i børn og unges nærmiljø.

- Bedre brug af PPR-medarbejdernes ressourcer til kompetent tidlig forebyggelse og behandling af psykiske lidelser
- Styrket fokus på relationer frem for individer, da børn og unges trivsel afhænger af deres relationer til forældre eller lærer
- Styrket samarbejde ml. PPR og børne- og ungepsykiatrien, hvor kompetencer integreres i udrednings- og behandlingsopgaver

DANSK PSYKOLOG FORENING FORESLÅR:

- **Gør det lovpligtigt for kommuner at sikre forebyggende PPR-indsatser til børn og unge med psykiske udfordringer**
- **Lav forpligtigende sundhedsaftaler mellem kommuner og regioner, som sikrer en sammenhængende indsats mellem PPR og børne- og ungepsykiatrien**

FORDI:

- Ingen børn og unge skal risikere at udvikle psykiske lidelser pga. utilstrækkelige tidlige indsatser
- Ved kompetent tidlig indsats kan børn og unge undgå behandling i psykiatrien og de brud på hverdagen, det medfører
- Der er større udbytte af forebyggende indsatser jo tidligere i livet, der sættes ind
- Psykiske lidelser er en hyppig årsag til frafald på ungdomsuddannelser

Flere børn og unge med psykiske udfordringer skal have tidlig hjælp

Børn og unge med psykiske udfordringer skal modtage tidlig og effektiv hjælp i deres nærmiljø, da det kan forebygge at de udvikler sværere psykiske lidelser. Det kan ske gennem en helhedsorienteret og kompetent indsats ved bedre brug af ressourcerne i PPR og styrket integreret indsats mellem PPR og børne- og ungepsykiatrien.

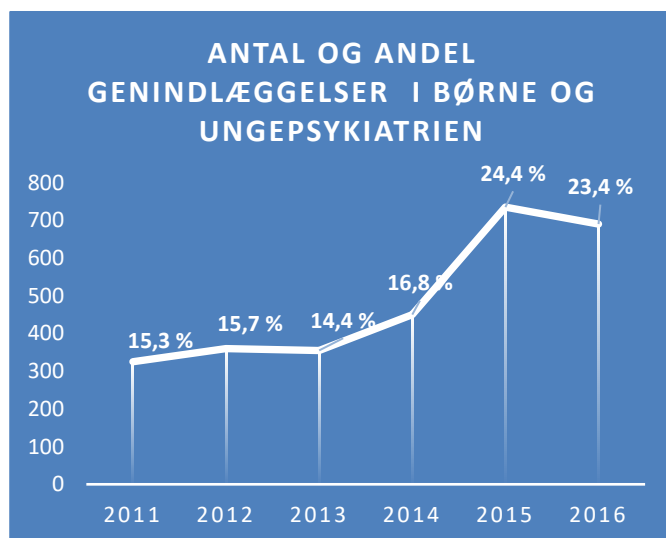
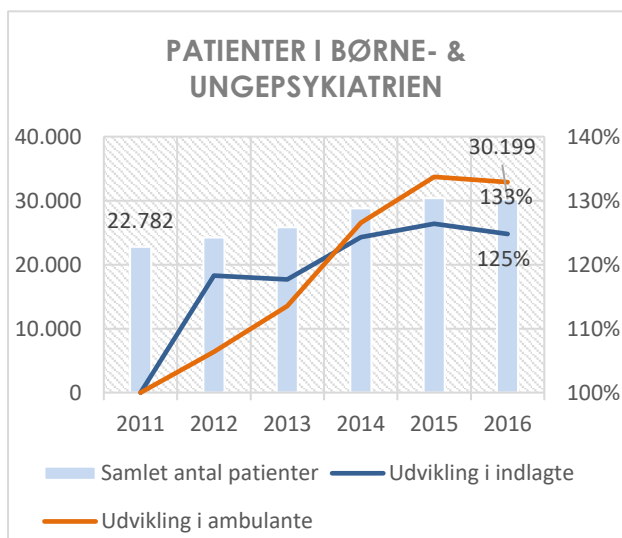
Tusinder af danske børn vokser op i risiko for at udvikle tidlig psykisk mistrivsel, som kan veksles til livslange problemer, hvis ikke man tidligt iværksætter den rette støtte og behandling.

Der skal sættes tidligt ind med kompetente forebyggende indsatser

Ifølge Verdenssundhedsorganisationen WHO opstår halvdelen af alle psykiske lidelser omkring 14-årsalderenⁱ. Mentale helbredsproblemer koster årligt det danske samfund over **36 mia. kr.** i ekstraomkostninger til sundhedsvæsenet og tabt produktion (justeret for KRAM-faktorer)ⁱⁱ. Blandt danske børn og unge til og med 24 år er mentale helbredsproblemer den største sygdomsbyrde, der fylder mere end halvdelen af den samlede sygdomsbyrdeⁱⁱⁱ.

Pædagogisk
Psykologisk Rådgivning
(PPR) er en kommunal
enhed, der har fokus på
børn og unge i alderen
0-18 år og deres trivsel,
læring og udvikling.

I børne- og ungepsykiatrien ses et stigende henvisningspres og stigning i genindlæggelser.

*Data fra Danske Regioner (Benchmarking rapport 2016) og eSundhed (monitoreringsaftalerne).

- Det er uholdbart, at knap hver 4. indlæggelse i de seneste år er en genindlæggelse i børne og ungepsykiatrien. Udviklingen i indlæggelser i børne- og ungepsykiatrien skal bremses ved at give flere børn og unge adgang til kompetente forebyggende og rehabiliterende indsatser, sådan at færre børn og unge får behov for behandling i psykiatrien.

- Hvis ikke alle børn og unge og deres familier har adgang til tidlige indsatser, vil flere risikere at opleve svære behandlingsforløb i psykiatrien og store brud i hverdagens faste rammer, hvor børnene skal ud af skolen og forældrene tage fri fra arbejde.
- Børn og unges psykiske mistrivsel nedsætter ikke blot livskvaliteten her og nu, da utilstrækkeligt behandlede psykiske lidelser ofte følger med ind i voksenlivet. Det har konsekvenser for livskvaliteten og tilknytningen til uddannelse og arbejdsmarked – og muligheder for at realisere det liv, man ønsker.
- Dårligt psykisk helbred er en hyppig årsag til frafald fra ungdomsuddannelser^{iv}.
- I børne- og ungepsykiatrien skal der være fokus på de svære lidelser, som er vanskeligere at forebygge og børn og unge, der har behov for den specialiserede behandling, skal opleve høj behandlingskvalitet i en børne- og ungepsykiatri.

Derfor foreslår Dansk Psykolog Forening:

- Gør det lovpligtigt for kommuner at sikre tilstrækkelige forebyggende PPR-indsatser til børn og unge med psykiske udfordringer.
- Lav forpligtigende sundhedsaftaler mellem kommuner og regioner, som sikrer en sammenhængende indsats mellem PPR og børne- og ungepsykiatrien med fokus på barnets behov.

Vi skal have en større forpligtigelse til den tidlige PPR-indsats fordi:

- Det er afgørende for at skabe et bæredygtigt samfund med stærk sammenhængskraft, at vi ikke taber en masse børn og unge på grund af utilstrækkelig håndtering af psykiske udfordringer.
- Der er større udbytte af forebyggende indsatser jo tidligere i livet, der sættes ind^v. Tusinder af danske børn vokser op i risiko for at udvikle tidlig psykisk mistrivsel, som kan veksles til livslange problemer, hvis ikke man har strukturerede tidlige indsatser på kommunalt plan.
- De fleste psykiske lidelser hos børn og unge er reaktive og opstår, fordi barnet reagerer på uhensigtsmæssigheder i miljøet omkring barnet og bør derfor også afhjælpes dér.

Vi har et uudnyttet potentiale i PPR, som kan sættes bedre i spil gennem:

- Bedre brug af medarbejdernes kompetencer, sådan at de ikke kun arbejder med inklusion og visitering, men kan yde en effektiv helhedsorienteret indsats i børn og unges nærmiljø.
- Tidlig muligst indsats på tværs af sundhedspleje, daginstitutioner, skole og uddannelsesinstitutioner, hvor mange dimensioner af børn og unges liv inddrages på samme tid (skole, familie etc.) i indsatsen^{vi}.
- Fokus på det relationelle og ikke kun den individorienterede indsats, da børn og unges trivsel afhænger af deres relationer til forældre eller lærer^{vii}.
- Styrket integreret indsats mellem børne- og ungepsykiatrien og PPR sådan, at kompetencer fra psykiatrien inddrages i de lokalt forankrede indsatser overfor børn og unge og deres familier. Ved løbende supervision fra en erfaren psykiater/psykolog fra psykiatrien vil PPR kunne løfte flere komplicerede udrednings- og behandlingsopgaver uden, at barnet eller den unge skal tages ud af hverdagens faste rammer.

-
- i http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/89966/1/9789241506021_eng.pdf
 - ii <https://www.sst.dk/da/sygdom-og-behandling/~media/C3ACA2467BEE41B49726532872563FFA.ashx>
 - iii <https://www.sst.dk/~media/D986EF821E864D089B70BADD4F7FFB8.ashx> &
<http://www.psykiatrifonden.dk/media/1417569/tal-til-psyken-september-2016.pdf>
 - iv <http://www.psykiatrifonden.dk/viden/fakta.aspx>
 - v <https://heckmanequation.org/>
 - vi <http://www.ft.dk/samling/20161/almdel/suu/spm/809/svar/1413552/1767997.pdf>
 - vii http://static-curis.ku.dk/portal/files/159824626/Ph.d._2016_Klinge.pdf